

HRAD VRŠATEC

Oblasť v okolí Vršatec bola obývaná už počas lužickej a púchovskej kultúry, neskôr v 9. storočí aj Slovanskými kmeňmi. Vršatec, ležiaci vo výške 805 m, patrí medzi najvyššie položené hrady. Jeho históriu datujeme do 13. storočia, kedy sa začal budovať po mongolskom vpáde. Patril medzi strážne hrady, ktoré zabezpečovali severozápadné hranice Uhorska. Základ hradu tvoril horný hrad s vnútornou vežou. Hradný vrch je z troch strán úplne nedostupný, jednotlivé časti hradu oddeľovali značné prevýšenia. Výškový rozdiel tak zabezpečoval hradnému komplexu prirodzenú ochranu. Pôvodne gotický hrad mal viacero majiteľov. Koncom 13. storočia sa stal súčasťou panstva Matúša Čáka Trenčianskeho. V roku 1394 získal hrad Stibor zo Stiboríc. Na jedno storočie sa ho ujala aj rodina Slopnajovcov, ktorá sa začala podpisovať priezviskom Vršatský. Rozsiahlou rekonštrukciou prešiel počas 15. storočia. Hrad mal vlastnú pekáreň, mlyn aj pivovar. V 17. storočí bol opäť upravovaný, avšak postupne začal upadať kvôli jeho nedostupnosti pre šľachtu. V roku 1680 hrad vypálilo cisárske vojsko. Po rekonštrukcii opäť vyhorel v roku 1707. Celkom zničený bol začiatkom augusta 1708, krátko po Rákociho povstaní, keď po trenčianskej bitke zaútočilo cisárske vojsko aj na Vršatský hrad. Po niekoľkých dňoch obliehania sa hradný pán vzdal a vydal hrad cisárskemu vojsku. Vojaci podmínili hradné budovy a vyhodili ich do povetria. Cieľom bolo znemožniť, aby sa z neho stala povstalecká pevnosť. Po tomto devastačnom zásahu už hrad jeho majiteľa nezrekonštruovali a dnes je z neho zrúcanina. Z nevelkých zrúcanín je výborný výhľad na Stredné Považie a dolinu rieky Váh v pozadí so Súľovskými a Strážovskými vrchmi. K hradu vedie náučný chodník, viaceré turistické a cykloturistické trasy. Podľa povesti sa Tatárom pri dobývaní hradu podarilo ľstou zajať vršatského zemepána Imricha a jeho kastelána Ondreja Budiača. Keď sa zajatci dozvedeli, že na nich čaká trest smrti, verný kastelán sa rozhodol pre odvážny skutok. Nepozorovane sa zmocnil zabudutej sekery a pánovi, s ktorým boli za nohy spútaní reťazou, navrhol, aby mu odťal nohu. Tak by sa dokázal oslobodiť. Imrich dojatý vernosťou svojho kastelána povedal: „Nie si mojím sluhom viac, si mojím bratom, spolu sme padli do zajatia, spolu tu zomrieme.“ Ale Ondrej objal svojho pána, chytil sekeru a odťal si nohu sám. Imrich bol voľný a tajne sa vrátil na hrad Vršatec. Keď Tatári videli obetavosť verného kastelána, pustili na slobodu aj jeho. Vrátil sa tiež na Vršatec, kde žil ako člen kráľovskej rodiny. Kráľ za jeho vernosť povýšil jeho aj jeho potomkov do zemianskeho rodu.

NÁUČNÝ CHODNÍK OKOLO VRŠATCA

Na peší náučný chodník, ktorý prechádza prírodnou rezerváciou Vršatské Bradlá, sa môžeme vydať v akomkoľvek ročnom období. Zatiaľ môžeme vo Vršatskom Podhradí alebo o niečo vyššie na hotelovom parkovisku, prípadne z obce Červený Kameň, chodník je okružný. Jeho celková dĺžka je 6 kilometrov, s prevýšením 444 m. Informačné tabule, ktorých je 10, sú zamerané na prírodu a jej ochranu v oblasti Bielych Karpát, svoje miesto si tu našli aj poznatky o histórii územia. Rezervácia je domovom aj jedného z najkrajších a zároveň najohrozenejších slovenských motýľov, jasoňa červenookého. Tiež je významnou paleontologickou lokalitou s veľkým množstvom fosílií. Náučný chodník nadväzuje na tradíciu chodníka, ktorý tu bol už v 80. rokoch. Počas 3-hodinovej nenáročnej až stredne náročnej turistickej vychádzky je možné vidieť nielen pozostatky hradu Vršatec, vápencové bradlá, výhľady, ale aj pralesový typ lesa a lúky plné vzácnych živočíchov a rastlín.

LESNÍCKY NÁUČNÝ CHODNÍK BOLEŠOV – KRIVOKLÁT

Cestou na Vršatec môžete absolvovať Lesnícky náučný chodník Bolešov – Krivoklát s dĺžkou 8,2 kilometra a prevýšením približne 200 metrov. Má 18 zastávok a je vyhľadávanou cyklotrasou. Na informačných paneloch sa návštevníci dozvedia niečo o rastlinstve a živočíšstve, ktoré sa v lokalite nachádza, o význame práce lesníkov, o prírodnom výtvoze Dračia studňa. Taktiež zaujmú vysvetlenia, čo je to snehová jama a na čo slúži, alebo čo sú introdukované dreviny. Na trase sa nachádza rozhľadňa, z ktorej je pekný výhľad na Vršatské bradlá a Dračí vodopád, ktorý je jediným vodopádom Bielych Karpát. Najvyššie položené miesto na trase lesníckeho náučného chodníka je horáreň Chrástková (550 m n. m.), ktorá je doteraz obývaná aj bez elektrického prúdu. Náučný chodník bol otvorený lesníkmi v roku 2007.

LETISKO SLÁVNICA

Pre milovníkov lietania a leteckej histórie je Slavnica ideálnym miestom na malú zastávku. Niekoľko vyradených lietadiel bolo zreštaurovaných leteckými nadšencami a sú celoročne vystavené v exteriéri letiska. Na letisku sú samozrejme aj letuschopné lietadlá a pri priaznivých poveternostných podmienkach je možné absolvovať vyhladkové lety podľa vlastného výberu alebo tandemové zoskoky s padákom.

KOSTOLÍK SV. JÁNA KRSTITEĽA (Pominovec)

Starobylý kostolík sa nachádza v katastri obce Sedmerovec, uprostred polí medzi obcami Bolešov a Pruské. Je jednou z najstarších stavebných pamiatok z románskeho obdobia na našom území. Na Slovensku sú len tri pamiatky tohto druhu. Svojim významom predstavuje architektonický a historický unikát, svedčí o rannom šírení kresťanstva v tejto lokalite. V roku 1965 bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Jeho históriu datujeme do 12. storočia, do dnešných čias sa zachoval v temer nezmenenej podobe. Je jedinou pamiatkovou spomienkou na usadlosť Pominovec, ktorá bola zničená stredovekou potopou. Živelnú pohromu vtedy prežili len štyri rodiny, ktoré neďaleko odtiaľ založili novú ves Sedmerovec. Povráva sa, že ju pomenovali podľa siedmich oviec, rovnako zachránených pred divokou vodou. Prístup k pamiatke je po poľnej ceste od obce Sedmerovec alebo spevnenou cestou od bývalej železničnej stanice. Každoročne v poslednú augustovú nedeľu sa tu koná cyklistická púť so svätou omšou spojenou s posväcovaním bicyklov.

Kostolík Pominovec – Lukáš Koník

Vršatec v máji – Ivan Varga

Vršatské bradlo

Letisko Slavnica

Letisko Slavnica – Lukáš Koník

Tento infopanel pripravili:

Trenčiansky samosprávny kraj

Město Brumov-Bylnice

Na jeho tvorbe sa spolupodieľali:

Krajská organizácia cestovného
ruchu Trenčín región

Miestna akčná skupina Vršatec

